

Het Mendelcollege.

Het Mendelcollege is een school met een lange en rijke traditie. De geschiedenis van het Mendelcollege begint in 1947, als de paters Augustijnen van het Triniteitslyceum een dependance stichten. 1947: Wegens toenemend plaatsgebrek in het Triniteitslyceum aan de Zijlweg, werd in 1947 een dependance geopend in het schoolgebouw aan de Schoterstraat. Het was oorspronkelijk een katholieke HBS. Deze dependance wordt in 1953 verzelfstandigd tot het Mendelcollege. De school valt onder het bestuur van de Thomas a Villanova Stichting en wordt in 1976 overgedragen aan een lekenbestuur. Op 1 januari 1985 start een nieuwe fase van het Mendelcollege, als de bestuurlijke fusie met de Scholengemeenschap Alwin een feit wordt. De Scholengemeenschap Alwin komt voort uit een fusie tussen de in 1939 gestichte Jeroen Mavo, de in 1919 gestichte Lucia Mavo en de in 1951 gestichte Don Bosco Leao.

Het Mendelcollege zoals dat nu bestaat stamt uit 1993, als het Mendelcollege, de Alwinmavo en de (protestants christelijke) Eikenhofmavo (gesticht in 1915) fuseren tot de Interconfessionele (rk/pc) scholengemeenschap. De ideeën van Augustinus (354-430 n.Chr.) leidden en leiden de onderwijskundige opvattingen van het Mendelcollege. Paters Augustijnen willen van oudsher de wetenschap en het geloof combineren. Naast het geloof werd en wordt door hen het leren en onderwijzen van groot belang geacht. Binnen hun onderwijs-ideeën is de verhouding tussen de leerling, de ouders en de school wezenlijk.

De volgende bekende personen hebben op het Mendelcollege gezeten:

- Pim Fortuyn
- Gregory Halman
- Joop Wijn
- Ruud Gullit
- Yvonne van Gennip
- Paul Witteman
- Rob Trip
- Dennis van der Geest
- Simon Kuipers
- Krystl

Hieronder volgt enige informatie van Rector P.H.J.M. Hupsch, zoals te lezen op de website van het Mendelcollege.

Rector

In het begin van de jaren tachtig kwamen de besturen van het Mendelcollege, in 1953 gesticht zoals u weet, de Jeroenmavo, gesticht in 1939, de Luciamavo, gesticht in 1919, en de Don Bosco-leao, gesticht in 1951, met elkaar in gesprek over de toekomst van het vwo/havo-, het mavo-en het leao-onderwijs (rk). Men kwam tot de slotsom dat een bestuurlijke aaneensluiting gewenst was. Per 1 januari 1985 ontstond de Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Gregor Mendel, welke stichting de schoolsoorten gymnasium, atheneum, havo, mavo en leao beheerde.

Per 1 augustus 1986 fuseerden de beide mavo's en de Don Bosco tot de scholengemeenschap Alwin. In 1991 werd besloten de leao-afdeling op te heffen.

Bij de Eikenhof, een in 1915 gestichte p.c.-school in Bloemendaal, groeide de zorg over de toekomst. Toen de Alwin s.g. besloot haar leao-afdeling te sluiten, groeide bij de Eikenhofmavo de bezorgdheid dat een harde concurrentie-slag met de Alwinmavo zou volgen. Alleen zou geen van beide scholen het redden. Beter was het beide scholen aaneen te sluiten.

In eerste instantie spraken de besturen zich uit voor een categorale mavo (Alwin en Eikenhof) in de onmiddellijke nabijheid van de vwo-havo-school, het Mendelcollege. Toen duidelijk werd dat het Ministerie van Onderwijs alleen vérgaande medewerking zou verlenen aan een fusie van de beide mavo's indien ook de vwo/havo-school eraan deel zou nemen, spraken de besturen de intentie uit te streven naar een fusie van het Mendel, de Alwin en de Eikenhof per 1 augustus 1993. De nieuwe wijze van materiële en personele bekostiging van de kant van de overheid en de vernieuwde inrichting van de onderbouw (basisvorming) sterkten de besturen in dit voornemen.

Het nieuwe Mendelcollege, een school voor gymnasium, atheneum, havo en mavo op interconfessionele grondslag (rk en pc), kondigde zich aan.

Aan het eind van de jaren zeventig, begin jaren tachtig werd langzaam maar zeker duidelijk dat de emancipatorische opdracht van het katholiek onderwijs was volbracht: de katholieken hadden hun achterstand op andere maatschappelijke groepen ingelopen. Een nieuwe ontwikkeling zette in. De katholieke school, puttend uit de evangelische bronnen, stelt het beste van de christelijke geloofstraditie en het christelijk levensperspectief beschikbaar aan alle mensen van goede wil.

Niet langer dus leidt de katholieke school de jongere de katholieke kerk in. Die school biedt het beste uit de eigen geloofstraditie aan allen. Vanuit dat veranderd perspectief is de overstap van de katholieke naar de interconfessionele school een logische. Vanuit het besef dat de basisvisie niet allereerst stoelt op de binding met de katholieke kerk, maar op het geloof van alle christenen dat Jezus Christus de mensen de beste weg naar menselijk bestaan wijst, weet het Mendelcollege-nieuwe-stijl zich uitgenodigd tot goed onderwijs, zoals verwoord in onze brochure voor aanstaande brugklassers:

Onderwijs dat recht doet aan de verscheidenheid van leerlingen. De opbouw van de school houdt daar rekening mee. Soms is aan het einde van de basisschool al duidelijk of een leerling het mavo- of juist het gymnasium-niveau aankan. Voor die leerlingen zijn er eigen klassen. Zo hebben de mavo-klassen een eigen tempo en een eigen studie-aanpak die anders zijn dan die van de gymnasium/atheneum-klassen. In die laatste klassen kunnen

de leerlingen na het eerste rapport bovendien al Latijn gaan volgen. Goede leerlingen uit atheneum/havo-klassen trouwens ook. De leerlingen op het gymnasium of de mavo gaan meteen naar een klas van hun eigen niveau. Zit de leerling daar tussenin – atheneum/havo of havo/mavo, is de keus vaak moeilijker. Dan is er voor zo'n leerling een (brug)periode van twee jaar om het eigen niveau te vinden. Maar voor iedereen geldt: de lesstof en de aanpak in de eerste en tweede klas zijn zodanig dat de overstap naar een ander niveau altijd mogelijk is. Vanaf het derde jaar zitten alle leerlingen naar schooltype bij elkaar.

In het fusierapport van januari 1992 spreken de schoolleiders van de drie scholen de hoop uit dat het nieuwe Mendelcollege aan het gebouw een vleugel mag toevoegen. Deze vleugel kwam in 1996 inderdaad tot stand.

Intussen zorgde het plaatsen van noodbouw ten behoeve van bibliotheek en decanaat ervoor dat alle leerlingen en medewerkers al vanaf mei 1994 op één locatie konden samenkomen. Van groot belang voor de arbeidsvreugde van de medewerkers en de onderwijskundige samenhang in de school.

De opbrengst van de verkoop van vier panden (de gebouwen van Jeroen, Lucia, Don Bosco en Eikenhof) stelde het Ministerie van Onderwijs beschikbaar voor nieuw- en verbouw op de Pim Mulierlaan.

De bouwvoorbereiding werd gestart met de keuze van een architect. De heer Ton Voets uit Delft (oud-leerling van het Mendel, zo bleek na de procedure van selectie) kreeg in het voorjaar van 1992 opdracht tot het maken van enige oriënterende schetsen ten behoeve van een uitbreiding van het schoolgebouw. Geholpen door een programma van eisen opgesteld door de bouwcommissie van de school en het ICS te Gouda, presenteert de architect in het voorjaar van 1993 zijn voorlopig ontwerp:

Aan de open zijde van de Laurens Reaellaan, daar waar de oude fietsenstalling verkommert, zullen in twee bouwlagen zes theorielokalen voor wiskunde en vier practicum-lokalen voor natuurkunde worden gebouwd. Op de eerste verdieping komt een glasachtige arcade met ruim zicht op de binnentuin. Van daaruit zullen de leerlingen via de top van de heuvel de tuin in kunnen lopen. Na het gereedkomen van de nieuwbouw zal de tuin in oude luister worden hersteld. Aan de andere zijde van het gebouw, tussen de speelse voorgevel aan de Laurens Reaellaan en het trottoir, is een ruimte van zeven meter, waar struiken, een nieuw hek en de bestaande bomen zorgen voor een goede afscherming, mede ten dienste van de privacy van de over-buren.

De hoofdentree van de school wordt verplaatst in westelijke richting van de Pim Mulierlaan, waar zich de centrale hal in het bouwdeel van 1973 bevindt. Voor de hoofdingang komt een vrolijk schoolplein, bekrond door het Mendelbeeld van Thomas

Rodr, te plaatsen op een wind-roos. De centrale hal wordt vergroot en voorzien van een vide, die ruim toegang geeft tot de Mendeltuin. Bij de vergrote hal komen een nieuwe bibliotheek annex studie-ruimte, ruimtes voor decanen en conciërges, een ruime keuken met een gasturige balie. Daarachter een makkelijk toegankelijk magazijn.

De toegang tot de school voor fietsers en brommers wordt verplaatst van de Laurens Reaellaan naar de Pim Mulierlaan.

Op de oude funderingen van de vroegere noodlokalen komt een betegelde fietsenplaats die omheind is en minder gevoelig voor diefstal dan de oude fietsenstalling onder het gebouw van 1973. Vanuit de fietsenplaats geeft een bruggetje over de natuursloot entree tot de grote achteringang van de school, nabij de conciërgeloge.

In juni 1994 gaf het Ministerie van Onderwijs definitief toestemming voor alle plannen. De procedure van aanbesteding kon volgen. Bij de aanbesteding bleek dat de plannen van school en architect te ambitieus waren. Een flink aantal bezuinigingen was nodig om tot een aanvaardbaar prijsniveau te komen. Een loopbrug van de nieuwe vleugel naar de scheikundegang kon helaas niet worden aangelegd. In het voorjaar en de zomer van 1994 werd de nieuwe fietsenplaats aangelegd. Op collegedag 1994 sloeg 'onze' minister van onderwijs, die bij deze gelegenheid sterke overeenkomst met een van de docenten vertoonde, de eerste paal in de grond ter hoogte van de geplande nieuwe vleugel. Januari 1995 startte aannemer Thunnissen uit Heemstede de nieuw- en verbouw. Een groot aantal vakkundige onderaannemers assisteerde de gouden handen van Thunnissen's betonvlechters en timmerlieden. Bekende namen uit Haarlem, zoals loodgieter Rijbroek, elektricien Nijman, c.v.-leverancier Kemp, grondwerker Huybens, glasleverancier Krug en schilder Ripperda zorgden voor een prachtig nieuw gebouw en fraaie nieuwe hal. De feestelijke opening op 18 april 1996 en de collegedag van de dag daarop markeerden niet alleen het einde van een langdurig bouwproces, tegelijk waren zij het zichtbare teken van een geslaagde fusie-operatie. Ons ruime en vernieuwde gebouw kwam en komt tot leven, omdat de bewoners ervan in vrede met elkaar hun werk doen.

Maar nog is het gebouw niet klaar. Aan de buitenkant van de oudere bouwdelen is een stevige onderhoudsbeurt nodig. Maar belangrijker nog: de bibliotheek wordt vergroot tot een mediatheek annex studiehuis, nodig voor het onderwijs na 2000. Er zal worden doorgebouwd achter de nieuwe hal: onder de overkapping van de oude fietsenstalling is nog 500 vierkante meter ruimte. De eerste plannen van die doorbouw zijn er. Binnen enkele jaren zullen daar leerlingen hun grotere verantwoordelijkheid voor het eigen leerproces kunnen waarmaken. Alle mogelijke middelen, van boeken tot internet, zullen daar voorhanden zijn. Immers de oriëntatie van onderwijs is veranderd. Met de invoering van de basisvorming in de onderbouw is er meer aandacht voor de toepassing van de opgedane kennis, is er meer aandacht voor de vaardigheden die leerlingen moeten verwerven, en voor de samenhang tussen alles wat de leerlingen op school leren. En zo wordt het onderwijs meer levensecht. Het is dan ook geen wonder dat de ontwikkeling van de informatietechnologie een hoofdrol speelt. In 1989 openden we het informaticalokaal 212; straks zal de mediatheek, daar waar eens de fietsen stonden, het centrum zijn van waaruit de Mendeliërs met de hulp van moderne media hun contact met de rest van de wereld leggen. Een voorteken hiervan is de homepage van het Mendel die u nu al kunt raadplegen: <http://www.mchaarlem.nl>. Wilt u corresponderen met de school dan kan dat ook via ons e-mail adres: info@mchaarlem.nl.

De leerlingen krijgen niet alleen de gelegenheid via de moderne media de wereld in te kijken, maar ook maken zij daadwerkelijk kennis met jonge mensen verder weg. Er is een intens contact tussen het Mendel en het Gymnasium In der Wüste in Osnabrück. Ook met de tweede jumelage-stad van Haarlem, Angers, is er dat contact. Dit leidt tot uitwisseling van Mendeliërs en leerlingen uit Angers en Osnabrück. Een vervolg op die uitwisseling beleefden we in november 1997: in het Mendel was de tweede Internationale Scholierenconferentie. Via de voertaal Engels ontmoetten leerlingen uit Haarlem, Angers en Osnabrück elkaar. Steeds meer raken wij ervan bewust hoezeer wij

in Europa (en de rest van de wereld) elkaar, over de grenzen heen, nodig hebben voor het bouwen van een 'menswaardig huis'.

De blik naar buiten dus, de horizon verruimen, zoals de gymnasiasten, die naar Rome reizen, zoals de leerlingen met tekenen (vwo of havo) dan wel textiel (mavo) in hun examenpakket, die vanuit het studiehuis in opdracht van het nieuwe vak CKV (culturele en kunstzinnige vorming) kunst en cultuur dichtbij en veraf gaan verkennen.

De werkelijkheid van de school ziet er nu zo uit: het Mendelcollege telt 1255 leerlingen, 6 leden van de schoolleiding, 88 onderwijzende en 15 onderwijs-ondersteunende medewerkers. De school is verdeeld in vijf afdelingen waaraan de vijf conrectoren leiding geven.

De school heeft van de overheid meer vrijheid (en minder geld!) gekregen voor het inrichten van het leerproces van de leerlingen. Leerlingen die een zelfstandige plaats in het geheel kregen via leerlingenstatuut en klachtenregeling, zullen die zelfstandigheid niet alleen in het schoolleven maar ook in het leren willen en moeten hebben. Onze didactiek zal daarop steeds meer gaan inspelen, de groei van zelfstandigheid van leerlingen is het ijkpunt daarvoor. Maar niet alleen het resultaat telt, onderwijs en leren gebeuren van mens tot mens, een mens treedt in contact met zijn medemens. Bij de keuze van didactische werkvormen speelt ook de pedagogische relatie tussen leraar en leerling een rol. We verkiezen dus niet het beeld van een kind als centrum van het onderwijs-heelal, om wie heen zich dienende leraren bewegen. Veeleer beseffen we dat de leerling in ontmoetende samenwerking met de leraar, met zijn medeleerlingen, juist ook in de onderlinge relatie met hen tot leren komt.

En zo zijn we terug bij het begin van het Mendel. Toen de eerste rector, pater Valentijn Hutjens, vanuit zijn christelijke bewogenheid de school stichtte en de eerste vorm eraan gaf, was zijn droom die van saamhorigheid tussen de Mendelmensen. Die ziel legde hij in de school, als ware die een lichaam. Met vreugde constateren veel Mendeliërs van nu dat het lichaam zich wel vernieuwt (mensen komen en gaan, het gebouw wordt aangepast en vergroot, organisatie en maatschappelijke achtergrond veranderen), maar dat die ziel er nog steeds in zit, namelijk het besef dat mensen bij elkaar kunnen leren, juist als ze elkaar als medemens waarderen. En zo gaat ook in de nieuwe tijd de Goede Geest Zijn gang, houdt Die de gang erin, bij de opeenvolgende generaties Mendeliërs die met gezond verstand en goede wil hun gang door de school maken, een stoet van individuen, met hun eigen fiets, hun eigen tas, hun boterhammen, hersens, ideeën en ambities. Samen op weg naar de toekomst.

P.H.J.M. Hupsch, rector

Het Mendelcollege na de nieuwste aanbouw in 2011